บทที่ 6

แบบจำลองการเกิดการเดินทาง

สำหรับแบบจำลองการเกิดการเดินทางของสนามกีฬานี้ เป็นแบบจำลองที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณการเดินทางที่เกิดขึ้นกับกิจกรรมที่จัดขึ้น ณ. สนามกีฬา โดยที่วัตถุประสงค์หลักในการจัดสร้างสนามกีฬา ก็เพื่อใช้ในการจัดการแข่งขันกีฬาต่างๆ ดังนั้นในการศึกษานี้จึงกำหนดให้ตัวแปรอิสระ (กิจกรรมที่เกิดขึ้น ณ. สนามกีฬา) ที่จะนำมาใช้ในการสร้างแบบจำลอง ให้เป็นลักษณะด้านต่างๆ (characteristics) ของกีฬาประเภทต่างๆ ที่จัดขึ้น

6.1 ตัวแปรที่มีผลต่อการเกิดการเดินทาง

เป็นตัวแปรอิสระต่างๆ ที่จะนำไปสร้างแบบจำลองการเกิดการเดินทาง ซึ่งตัวแปรอิสระเหล่านี้เป็นองค์ประกอบที่สะท้อนให้เห็นถึงปริมาณการเดินทางที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ณ. สนามกีฬา โดยตัวแปรเหล่านี้ได้มาจากการพิจารณาข้อมูลสถิติการแข่งขันกีฬาที่จัดขึ้น ณ. สนามกีฬาแห่งชาติในช่วงปีงบประมาณ 2527 ถึงปีงบประมาณ 2532 เป็นเวลา 6 ปี ซึ่งทำการพิจารณาถึงลักษณะด้านต่างๆ ของนัดการแข่งขันของกีฬาแต่ละประเภท โดยที่ตัวแปรอิสระเหล่านี้ประกอบด้วย

ก. จำนวนครั้งในการแข่งขันของนัดนั้นๆ (NOM)
ข. จำนวนระดับราคาบัตรเข้าชม (NOF)
ค. ราคาบัตรสูงสุด (MXF)
ง. ราคาบัตรเฉลี่ย (MEF)
จ. ราคาบัตรต่ำสุด (MNF)
ฉ. จำนวนครั้งในการเปลี่ยนแปลงระดับราคาบัตรเข้าชม (CHANGE)

ตัวแปรอิสระต่างๆ ข้างต้นเป็นตัวแปรที่ได้มาจากข้อมูลสถิติการแข่งขันกีฬาโดยตรง แต่เมื่อทำการพิจารณาถึงการแข่งขันต่างๆ อย่างละเอียดพบว่า ตัวแปรต่างๆ ดังกล่าวยังไม่น่าจะเพียงพอ น่าจะมีตัวแปรอื่นๆ เพื่อช่วยในการอธิบายถึงปริมาณการเดินทางที่คาดว่าจะเกิดขึ้น จึงได้ทำการสร้างตัวแปรหุ่น (dummy) ขึ้นเพื่อประกอบกับตัวแปรอิสระดังกล่าว ในการสร้างแบบจำลอง ดังนี้

ก. ระดับของการแข่งขัน ซึ่งประกอบด้วย

- น่าสนใจมาก (L1)
- น่าสนใจปานกลาง (L2)
- น่าสนใจน้อย (L3)

ข. ประเภทของกีฬา ซึ่งแบ่งเป็น

- กรีฑา (ATH)
- แบดมินตัน (BAD)
- บาสเก็ตบอล (BAS)
- มวย (BOX)
- ฟุตบอล (FB)
- รักบี้ (RUG)
- ตะกร้อ (TA)
- วอลเลย์บอล (VOL)

โดยระดับของการแข่งขัน ได้มาจากการสอบถามความคิดเห็นของผู้มาชมกีฬาต่อแต่ละนัดของการแข่งขันส่วนประเภทกีฬา จะใช้ในกรณีที่แบบจำลองพิจารณาถึงการแข่งขันของกีฬาอื่นๆ ที่ไม่ใช่ฟุตบอล และค่าของตัวแปรหุ่นดังกล่าวจะมีค่าเป็น 1 หรือ 0 เท่านั้น (ในกรณีที่ใช่จะเป็น 1 ไม่ใช่จะเป็น 0)

ข้อมูลที่ใช้ในการสร้างแบบจำลองการเกิดการเดินทางได้แสดงไว้ในตารางที่ 6.1 ซึ่งแบ่งตามประเภทของกีฬาที่แข่งขัน

6.2 แบบจำลองการเกิดการเดินทาง (Trip Generation Model)

แบบจำลองนี้จะสร้างขึ้นโดยใช้ วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ stepwise ระหว่างตัวแปรตาม (dependent variable, ปริมาณการเดินทาง) กับตัวแปรอิสระ (independent variables) จากหัวข้อ 6.1 โดยอาศัยข้อมูลจากตารางที่ 6.1 มาทำการวิเคราะห์สร้างแบบจำลอง ซึ่งจะทำการสร้างแบบจำลองขึ้นมา 2 แบบจำลองคือ แบบจำลองสำหรับการแข่งขันฟุตบอล และแบบจำลองสำหรับการแข่งขันกีฬาประเภทอื่นๆ โดยที่แต่ละแบบจำลองจะใช้รูปแบบความสัมพันธ์ทางคณิตศาสตร์ 3 แบบ คือความสัมพันธ์แบบเส้นตรง ความสัมพันธ์แบบ geometric และความสัมพันธ์แบบ exponential สำหรับความสัมพันธ์ 2 แบบสุดท้ายจะต้องทำการแปลง (transform) ให้อยู่ในรูปแบบเส้นตรงก่อนที่จะนำไปวิเคราะห์การถดถอย โดยใช้วิธีที่กล่าวในบทที่ 2 แล้วจึงทำการเลือกแบบจำลองที่ดีที่สุดจากความสัมพันธ์ทั้ง 3 แบบดังกล่าว

ตารางที่ 6.1 ตัวแปรที่ใช้ในการสร้างแบบจำลอง

กรีฑา

NO.	TRIPS	NOM	NOF	MXF	MEF	MNF	CHANGE	L1	L2	L3
1	4247	2	3.00	300.00	105.00	5.00	1	0	0	1
2	428	1	1.00	20.00	20.00	20.00	1	0	0	1
3	10990	1	2.00	20.00	12.50	5.00	1	0	1	0
4	1714	1	3.00	100.00	43.33	10.00	1	0	0	1
5	1264	1	2.00	40.00	30.00	20.00	1	0	1	0
6	1317	2	2.00	50.00	30.00	10.00	1	0	0	1
7	500	3	1.00	10.00	10.00	10.00	1	0	0	1
8	1528	2	2.00	100.00	55.00	10.00	1	0	0	1

แบดมินตัน

NO.	TRIPS	NOM	NOF	MXF	MEF	MNF	CHANGE	L1	L2	L3
1	839	1	3.00	50.00	30.00	10.00	1	0	0	1
2	10227	5	4.00	280.00	105.00	10.00	2	0	1	0
3	5425	7	4.00	214.29	84.29	22.86	2	0	1	0
4	5028	5	3.00	380.00	167.33	42.00	3	0	1	0
5	4743	5	4.00	300.00	117.00	18.00	2	0	1	0
6	3127	5	3.40	300.00	131.77	38.00	3	0	1	0

บาสเก็ตบอล

NO.	TRIPS	NOM	NOF	MXF	MEF	MNF	CHANGE	L1	L2	L3
1	834	1	3.00	50.00	30.00	10.00	1	0	0	1
2	11613	8	4.75	200.00	61.84	6.25	2	0	1	0
3	6563	11	4.00	100.00	46.25	5.00	1	0	1	0
4	21627	13	4.00	100.00	46.25	5.00	1	0	1	0
5	2035	7	4.00	100.00	46.25	5.00	1	0	0	1

ตารางที่ 6.1 ต่อ

มวย

NO.	TRIPS	NOM	NOF	MXF	MEF	MNF	CHANGE	L1	L2	L3
1	771	4	3.00	20.00	11.67	5.00	1	0	0	1
2	7507	6	4.00	50.00	27.50	10.00	1	0	1	0
3	8338	6	3.00	63.33	41.67	20.00	2	0	1	0
4	174	4	2.00	20.00	15.00	10.00	2	0	0	1
5	4375	6	4.00	50.00	27.50	10.00	1	0	1	0
6	4603	7	3.00	42.86	25.24	10.00	2	0	1	0
7	2150	7	1.00	14.29	14.29	14.29	2	0	0	1
8	5220	6	1.00	20.00	20.00	20.00	1	0	1	0
9	552	4	1.00	10.00	10.00	10.00	1	0	0	1
10	3633	6	1.00	21.67	21.67	21.67	1	0	1	0
11	737	6	1.00	10.00	10.00	10.00	1	0	0	1

รักบี้

NO.	TRIPS	NOM	NOF	MXF	MEF	MNF	CHANGE	L1	L2	L3
1	358	1	1.00	20.00	20.00	20.00	1	0	0	1
2	1043	1	3.00	50.00	21.67	5.00	1	0	0	1
3	512	2	1.00	30.00	30.00	30.00	1	0	0	1
4	248	1	1.00	10.00	10.00	10.00	1	0	0	1
5	977	1	1.00	20.00	20.00	20.00	1	0	0	1
6	679	3	1.00	20.00	20.00	20.00	1	0	0	1
7	1228	4	1.00	20.00	20.00	20.00	1	0	0	1

ตะกร้อ

NO.	TRIPS	NOM	NOF	MXF	MEF	MNF	CHANGE	L1	L2	L3
1	4825	4	1.25	22.50	22.00	20.00	2	0	1	0
2	2593	6	2.00	11.67	8.75	5.83	1	0	0	1
3	1697	6	2.00	13.33	9.17	5.00	3	0	0	1
4	2412	6	2.00	20.00	12.50	5.00	1	0	0	1
5	4395	5	2.00	22.00	13.50	5.00	2	0	1	0
6	2290	7	2.00	11.43	8.21	5.00	2	0	0	1
7	600	3	2.00	20.00	12.50	5.00	1	0	0	1
8	2765	7	1.00	10.00	10.00	10.00	1	0	0	1
9	515	5	1.00	10.00	10.00	10.00	1	0	0	1
10	3689	7	1.00	10.00	10.00	10.00	1	0	0	1
11	1705	9	1.00	10.00	10.00	10.00	1	0	0	1

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6.1 ต่อ

ฟุตบอล

NO.	TRIPS	NOM	NOF	MXF	MEF	MNF	CHANGE	L1	L2	L3
1	14697	1	3.00	100.00	60.00	30.00	1	0	1	0
2	6499	1	2.00	20.00	15.00	10.00	1	0	0	1
3	5466	1	3.00	200.00	113.33	40.00	1	0	1	0
4	1122	1	3.00	40.00	23.33	10.00	1	0	0	1
5	11056	1	2.00	40.00	30.00	20.00	1	1	0	0
6	414	1	2.00	20.00	15.00	10.00	1	0	0	1
7	188	1	2.00	50.00	40.00	30.00	1	0	0	1
8	1618	1	2.00	20.00	15.00	10.00	1	0	0	1
9	3562	1	5.00	300.00	90.00	10.00	1	0	0	1
10	22	1	1.00	10.00	10.00	10.00	1	0	0	1
11	856	1	1.00	20.00	20.00	20.00	1	0	0	1
12	6655	2	4.50	190.00	90.89	9.00	2	0	1	0
13	2710	1	2.00	30.00	20.00	10.00	1	0	0	1
14	2467	1	3.00	60.00	40.00	20.00	1	0	0	1
15	305	1	2.00	40.00	30.00	20.00	1	0	0	1
16	16731	9	2.22	32.22	22.00	10.00	2	0	1	0
17	38932	13	3.00	53.85	35.64	19.23	3	1	0	0
18	28652	13	3.00	52.31	28.21	10.00	2	0	1	0
19	37689	12	4.00	100.00	43.75	11.67	2	1	0	0
20	15369	9	3.00	43.33	26.67	13.33	2	0	1	0
21	59015	12	3.00	85.00	47.50	22.50	2	0	1	0
22	13717	7	3.14	24.29	14.32	5.00	2	0	0	1
23	15217	11	3.00	60.00	40.00	20.00	1	0	1	0
24	43957	15	3.00	34.67	24.67	14.67	2	1	0	0
25	4708	2	3.50	50.00	28.57	10.00	2	0	0	1
26	1810	2	3.00	40.00	26.67	10.00	1	0	0	1
27	402	4	1.00	20.00	20.00	20.00	1	0	0	1
28	7503	9	1.33	33.33	32.50	30.00	2	0	1	0
29	352	1	2.00	20.00	15.00	10.00	1	0	0	1
30	4794	1	2.00	40.00	30.00	20.00	1	0	0	1
31	112758	9	4.00	66.67	35.83	10.00	2	1	0	0
32	14395	9	3.56	73.33	46.56	20.00	2	0	1	0
33	309	1	2.00	30.00	20.00	10.00	1	0	0	1
34	9678	1	4.00	80.00	45.00	20.00	1	0	1	0
35	27753	16	2.13	31.25	21.18	10.00	2	0	1	0
36	98168	5	3.00	44.00	34.00	24.00	2	1	0	0
37	23089	4	3.00	100.00	76.67	50.00	1	0	1	0
38	74529	10	4.00	32.00	18.00	6.00	2	0	1	0
39	72406	17	3.00	50.59	32.16	15.29	2	1	0	0
40	93277	8	4.00	65.00	36.25	10.00	2	1	0	0
41	16746	4	2.00	25.00	20.00	15.00	3	0	0	1
42	27034	3	3.00	43.33	25.56	10.00	2	1	0	0
43	55370	14	3.00	42.86	26.19	12.86	2	1	0	0
44	121	1	2.00	20.00	12.50	5.00	1	0	0	1
45	6187	3	3.67	30.00	17.27	6.67	2	0	0	1
46	5029	2	3.00	20.00	11.67	5.00	1	0	0	1
47	814	1	3.00	30.00	20.00	10.00	1	0	0	1
48	13688	5	3.00	40.00	23.33	10.00	1	0	1	0
49	34855	4	2.50	50.00	34.00	20.00	2	0	1	0

ตารางที่ 6.1 ต่อ

NO.	TRIPS	NOM	NOF	MXF	MEF	MNF	CHANGE	L1	L2	L3
50	44537	17	2.12	31.18	21.11	10.00	2	0	1	0
51	3336	15	1.73	18.00	14.62	10.67	5	0	0	1
52	1188	2	2.00	20.00	15.00	10.00	1	0	0	1
53	352	1	2.00	20.00	15.00	10.00	1	0	0	1
54	135704	16	3.00	44.38	33.96	23.13	3	1	0	0
55	138471	12	3.00	83.33	55.56	31.67	2	1	0	0
56	27727	8	3.00	52.50	31.67	10.00	2	0	1	0
57	71220	14	3.00	37.14	27.14	17.14	1	1	0	0
58	68653	9	2.00	42.22	32.22	22.22	2	0	1	0
59	2118	1	2.00	30.00	25.00	20.00	1	0	0	1
60	26755	8	2.00	45.00	35.00	25.00	2	0	1	0
61	1016	1	3.00	30.00	20.00	10.00	1	0	0	1
62	2521	1	2.00	40.00	30.00	20.00	1	0	0	1
63	276	1	1.00	20.00	20.00	20.00	1	0	0	1
64	340	1	2.00	30.00	20.00	10.00	1	0	0	1
65	15077	3	2.00	50.00	40.00	30.00	1	0	1	0
66	17930	4	3.00	42.50	25.00	10.00	2	0	1	0
67	3132	4	1.00	10.00	10.00	10.00	1	0	0	1
68	58	1	1.00	30.00	30.00	30.00	1	0	0	1
69	96829	13	3.00	47.69	35.64	23.08	3	1	0	0
70	114115	12	3.00	83.33	62.78	41.67	2	1	0	0
71	34426	12	3.00	41.67	25.00	11.67	2	1	0	0
72	24157	17	3.35	45.29	28.07	13.53	3	0	1	0
73	79711	14	3.00	37.14	27.14	17.14	3	1	0	0
74	243	1	1.00	10.00	10.00	10.00	1	0	0	1

วอลเลย์บอล

NO.	TRIPS	NOM	NOF	MXF	MEF	MNF	CHANGE	L1	L2	L3
1	197	1	2.00	20.00	15.00	10.00	1	0	0	1
2	5857	5	2.00	10.00	6.50	3.00	1	0	0	1
3	3962	5	2.00	10.00	7.50	5.00	1	0	0	1
4	23705	7	2.71	42.86	26.84	15.71	2	0	1	0
5	236	1	2.00	20.00	12.50	5.00	1	0	0	1
6	6809	6	1.00	10.00	10.00	10.00	1	0	0	1
7	110	1	2.00	20.00	15.00	10.00	1	0	0	1
8	4570	6	1.00	10.00	10.00	10.00	1	0	0	1
9	21409	9	3.11	108.89	47.86	10.00	2	0	1	0
10	3322	6	1.00	10.00	10.00	10.00	1	0	0	1
11	5030	6	2.17	33.33	22.31	10.00	2	0	1	0
12	552	9	2.00	20.00	12.50	5.00	1	0	0	1
13	2548	6	1.00	10.00	10.00	10.00	1	0	0	1
14	10080	7	2.57	61.43	35.56	10.00	3	0	1	0

ก. แบบจำลองสำหรับการแข่งขันฟุตบอล

- แบบเส้นตรง

แบบจำลองที่ได้จากการวิเคราะห์การถดถอยเป็นดังนี้

$$TRIP = \underset{(-2.665)}{-24931.898} + \underset{(4.501)}{2265.289NOM} + \underset{(2.097)}{6544.252NOF} + \underset{(2.701)}{698.736MNF} + \underset{(6.064)}{40521.622L1}$$

Coefficient of determination, R^2 = 0.7035
Correlation coefficient, R = 0.8388
Standard error of estimate, S_e = 19735.967
หมายเหตุ : ในวงเล็บเป็นค่า t-statistic ของพารามิเตอร์แต่ละค่า

โดยที่

$TRIP$ = จำนวนการเดินทางที่เกิดขึ้น (คน/นัด)
NOM = จำนวนครั้งในการแข่งขันของนัดนั้นๆ (ครั้ง)
MNF = ราคาบัตรต่ำสุด (บาท)
$L1$ = ระดับการแข่งขัน : น่าสนใจมาก (มีค่า 1 ถ้าใช่ อื่นๆ 0)

- แบบ geometric

แบบจำลองที่ได้จากการวิเคราะห์การถดถอยเป็นดังนี้

$$\log TRIP = \underset{(12.140)}{3.020} + \underset{(4.319)}{0.306NOF} + \underset{(4.374)}{0.319CHANGE} - \underset{(-8.741)}{1.061L3}$$

Coefficient of determination, R^2 = 0.7898
Correlation coefficient, R = 0.8887
Standard error of estimate, S_e = 0.4302
หมายเหตุ : ในวงเล็บเป็นค่า t-statistic ของพารามิเตอร์แต่ละค่า

โดยที่

$\log TRIP$ = ค่า log ของจำนวนการเดินทางที่เกิดขึ้น (คน/นัด)
NOF = จำนวนระดับราคาบัตร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHANGE = จำนวนครั้งในการเปลี่ยนแปลงระดับราคาบัตร
L3 = ระดับการแข่งขัน : น่าสนใจมาก (มีค่า 1 ถ้าใช่ อื่นๆ 0)

- แบบ exponential

แบบจำลองที่ได้จากการวิเคราะห์การถดถอยเป็นดังนี้

$$\log TRIP = 3.052 + 0.785 \log NOM + 1.727 \log NOF - 0.673 L3$$
$$(15.743) \quad (5.718) \quad (5.312) \quad (-4.758)$$

Coefficient of determination, R^2 = 0.8239
Correlation coefficient, R = 0.9077
Standard error of estimate, S_e = 0.3938
หมายเหตุ : ในวงเล็บเป็นค่า t-statistic ของพารามิเตอร์แต่ละค่า

โดยที่

log *TRIP* = ค่า log ของจำนวนการเดินทางที่เกิดขึ้น (คน/นัด)
log *NOM* = ค่า log ของจำนวนครั้งในการแข่งขันของนัดนั้นๆ (ครั้ง)
log *NOF* = ค่า log ของจำนวนระดับราคาบัตร
L3 = ระดับการแข่ง : น่าสนใจน้อย (มีค่า 1 ถ้าใช่ อื่นๆ 0)

ข. แบบจำลองสำหรับการแข่งขันกีฬาประเภทอื่นๆ

- แบบเส้นตรง

แบบจำลองที่ได้จากการวิเคราะห์การถดถอยเป็นดังนี้

$$TRIP = -1272.863 + 566.637 NOM + 5583.923 L2 + 2955.257 VOL$$
$$(-1.446) \quad (3.287) \quad (5.681) \quad (2.823)$$

Coefficient of determination, R^2 = 0.5679
Correlation coefficient, R = 0.7536
Standard error of estimate, S_e = 3393.223
หมายเหตุ : ในวงเล็บเป็นค่า t-statistic ของพารามิเตอร์แต่ละค่า

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โดยที่

TRIP = จำนวนการเดินทางที่เกิดขึ้น (คน/นัด)
NOM = จำนวนครั้งในการแข่งขันของนัดนั้นๆ (ครั้ง)
L2 = ระดับการแข่ง : น่าสนใจปานกลาง (มีค่า 1 ถ้าใช่ อื่นๆ 0)
VOL = ประเภทกีฬา : วอลเลย์บอล (มีค่า 1 ถ้าใช่ อื่นๆ 0)

- แบบ geometric

แบบจำลองที่ได้จากการวิเคราะห์การถดถอยเป็นดังนี้

$$\log TRIP = \underset{}{3.164} + \underset{(22.530)}{0.102}NOM - \underset{(5.478)}{0.577}L3 + \underset{(-6.017)}{0.307}ATH + \underset{(2.180)}{}$$

Coefficient of determination, R^2 = 0.6518
Correlation coefficient, R = 0.8074
Standard error of estimate, S_e = 0.3320
หมายเหตุ : ในวงเล็บเป็นค่า t-statistic ของพารามิเตอร์แต่ละค่า

โดยที่

log *TRIP* = ค่า log ของจำนวนการเดินทางที่เกิดขึ้น (คน/นัด)
NOM = จำนวนครั้งในการแข่งขันของนัดนั้น (ครั้ง)
L3 = ระดับการแข่งขัน : น่าสนใจน้อยมาก (มีค่า 1 ถ้าใช่ อื่นๆ 0)
ATH = ประเภทกีฬา : กรีฑา (มีค่า 1 ถ้าใช่ อื่นๆ 0)

- แบบ exponential

แบบจำลองที่ได้จากการวิเคราะห์การถดถอยเป็นดังนี้

$$\log TRIP = \underset{}{3.219} + \underset{(24.760)}{0.890}\log NOM - \underset{(6.238)}{0.621}L3 + \underset{(-6.931)}{0.298}ATH - \underset{(2.215)}{0.284}BOX \quad \underset{(-2.635)}{}$$

Coefficient of determination, R^2 = 0.6978
Correlation coefficient, R = 0.8352
Standard error of estimate, S_e = 0.3122

หมายเหตุ : ในวงเล็บเป็นค่า t-statistic ของพารามิเตอร์แต่ละค่า

โดยที่

log $TRIP$ = ค่า log ของจำนวนการเดินทางที่เกิดขึ้น (คน/นัด)
log NOM = ค่า log ของจำนวนครั้งในการแข่งขันของนัดนั้นๆ (ครั้ง)
$L3$ = ระดับการแข่งขัน : น่าสนใจน้อย (มีค่า 1 ถ้าใช่ อื่นๆ 0)
ATH = ประเภทกีฬา : กรีฑา (มีค่า 1 ถ้าใช่ อื่นๆ 0)
BOX = ประเภทกีฬา : มวย (มีค่า 1 ถ้าใช่ อื่นๆ 0)

ค. แบบจำลองที่เหมาะสม

แบบจำลองที่ได้ในข้อ ก. และ ข. เป็นแบบจำลองสำหรับการแข่งขันฟุตบอลกับการแข่งขันกีฬาประเภทอื่นๆ ซึ่งได้ทำการสร้างขึ้นโดยใช้ความสัมพันธ์ทางคณิตศาสตร์ 3 แบบคือ แบบเส้นตรง แบบ geometric และแบบ exponential ดังนั้นจึงต้องทำการเลือกแบบจำลองที่เหมาะสมจากความสัมพันธ์ทั้ง 3 แบบดังกล่าว เพื่อใช้เป็นแบบจำลองการเกิดการเดินทางสำหรับการแข่งขันกีฬาทั้ง 2 ประเภทข้างต้น

ในการที่จะได้แบบจำลองที่เหมาะสมจะต้องพิจารณาถึงค่าสถิติต่างๆ ที่ได้จากการวิเคราะห์การถดถอยดังที่ได้กล่าวในบทที่ 2 คือค่า standard error of estimate, S_e ค่า Coefficient of determination, R^2 และค่า Correlation coefficient, R ประกอบกับการพิจารณาว่าแบบจำลองเป็นไปตามสมมติฐานของการวิเคราะห์การถดถอยหรือไม่

สำหรับการพิจารณาว่าแบบจำลองเป็นไปตามสมมติฐานหรือไม่นั้น จะต้องพิจารณากราฟที่ plot ระหว่างค่า residual กับค่า trip ที่ได้จากแบบจำลองในการตรวจสอบสมมติฐานข้อแรกที่ว่า *ค่าความแปรปรวนของตัวแปรตามจากเส้นถดถอยต้องมีค่าเท่ากับสำหรับตัวแปรอิสระทุกๆ ค่า* โดยที่กราฟของค่าทั้ง 2 นี้ จะกระจายอย่างสม่ำเสมอ (uniformly distribute) ส่วนสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่า *ค่าของตัวแปรตามที่เบี่ยนเบนไปจากเส้นถดถอยต้องเป็นอิสระจากกันและมีการกระจายแบบปกติ (normal distribute)* จะพิจารณาจากกราฟที่ plot เปรียบเทียบกันระหว่างค่า residual ที่ได้จากแบบจำลอง กับ normal curve ของ residual ที่คาดว่าจะได้โดยที่กราฟของค่า residual ที่ได้จากแบบจำลองจะกระจายในลักษณะที่ใกล้เคียงกับ normal curve

รูปที่ 6.1 - 6.6 เป็นกราฟที่ใช้ในการตรวจสอบสมมติฐานทั้ง 2 ข้อ ของแบบจำลองการเกิดการเดินทางของการแข่งขันฟุตบอล โดยจะเห็นว่าแบบจำลองที่ใช้ความสัมพันธ์แบบ geometric กับ exponential จะใกล้เคียงกับสมมติฐานมากกว่าแบบเส้นตรง แต่เพื่อให้ได้ความสัมพันธ์ที่เหมาะสมของแบบจำลองต้องพิจารณาค่าสถิติต่างๆ ของการวิเคราะห์การถดถอยประกอบด้วย โดยพบว่าค่า R^2 ค่า R และค่า S_e ของรูปแบบ exponential จะดีกว่าแบบ geometric ดังนั้นรูป

แบบ exponential จะเป็นรูปแบบที่เหมาะสมที่สุดของแบบจำลองการเกิดการเดินทางของการแข่งขันฟุตบอล

รูปที่ 6.7 - 6.12 เป็นกราฟที่ใช้ในการตรวจสอบสมมติฐานทั้ง 2 ข้อ ของแบบจำลองการเกิดการเดินทางของการแข่งขันกีฬาประเภทอื่นๆ โดยจะเห็นว่าแบบจำลองที่ใช้ความสัมพันธ์แบบ geometric จะใกล้เคียงกับสมมติฐานมากที่สุด แม้ว่าค่า R^2 ค่า R และค่า S_e ของรูปแบบ geometric จะสู้ของรูปแบบ exponential ไม่ได้ ดังนั้นรูปแบบ geometric จะเป็นแบบจำลองที่เหมาะสมที่สุดสำหรับแบบจำลองการเกิดการเดินทางของการแข่งขันกีฬาประเภทอื่นๆ

ตารางที่ 6.2 แสดงแบบจำลองที่เหมาะสมของแบบจำลองการเกิดการเดินทางของการแข่งขันกีฬาทั้ง 2 ประเภท

ตารางที่ 6.2 แบบจำลองการเกิดการเดินทางของสนามกีฬา

ประเภท	แบบจำลอง
ฟุตบอล	$\log TRIP = 3.052 + 0.785 \log NOM + 1.727 \log NOF - 0.673 L3$
อื่นๆ	$\log TRIP = 3.164 + 0.102 NOM - 0.577 L3 + 0.307 ATH$

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

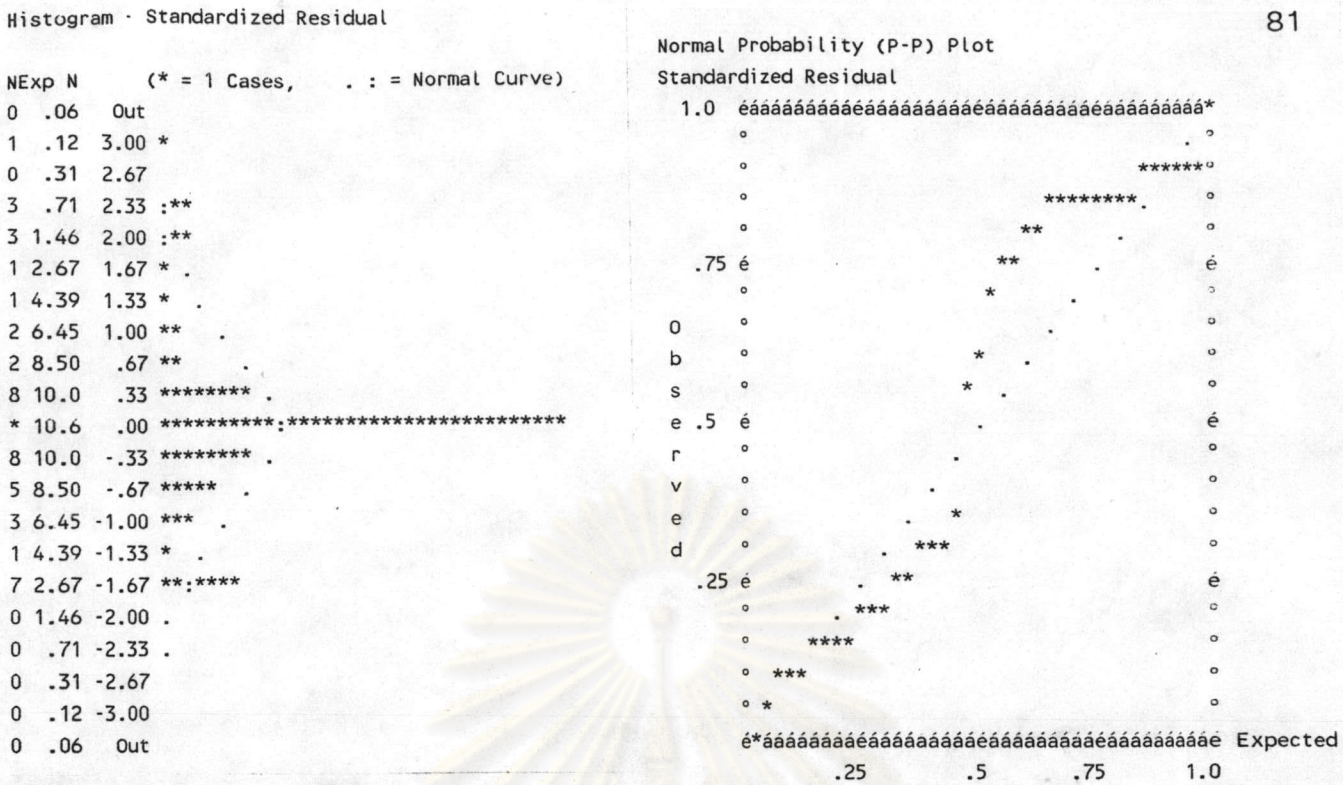

รูปที่ 6.1 กราฟระหว่าง trips ที่สำรวจได้กับ trips ที่คาดว่าจะเกิดของการแข่งขันฟุตบอล : ความสัมพันธ์แบบเส้นตรง

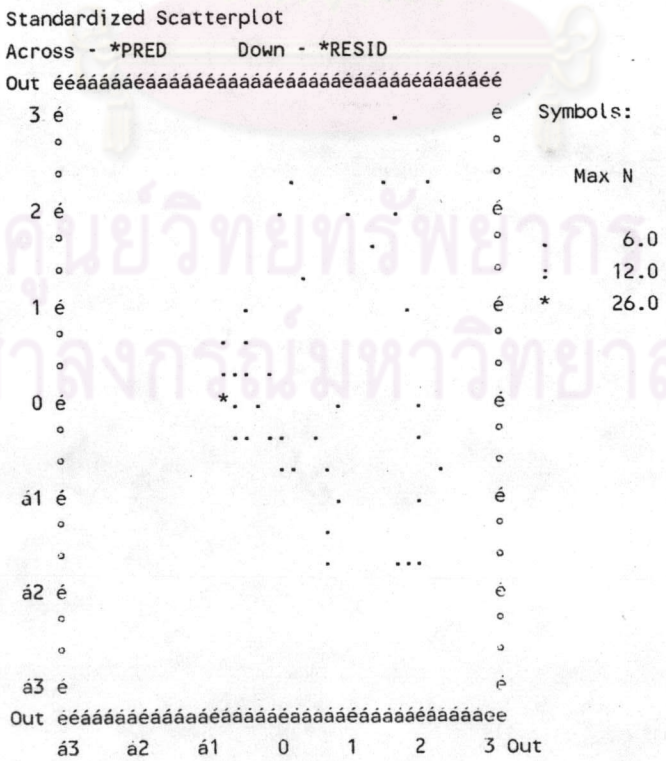

รูปที่ 6.2 กราฟค่า residual ของ trips ที่ได้จากแบบจำลองของการแข่งขันฟุตบอล : ความสัมพันธ์แบบเส้นตรง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

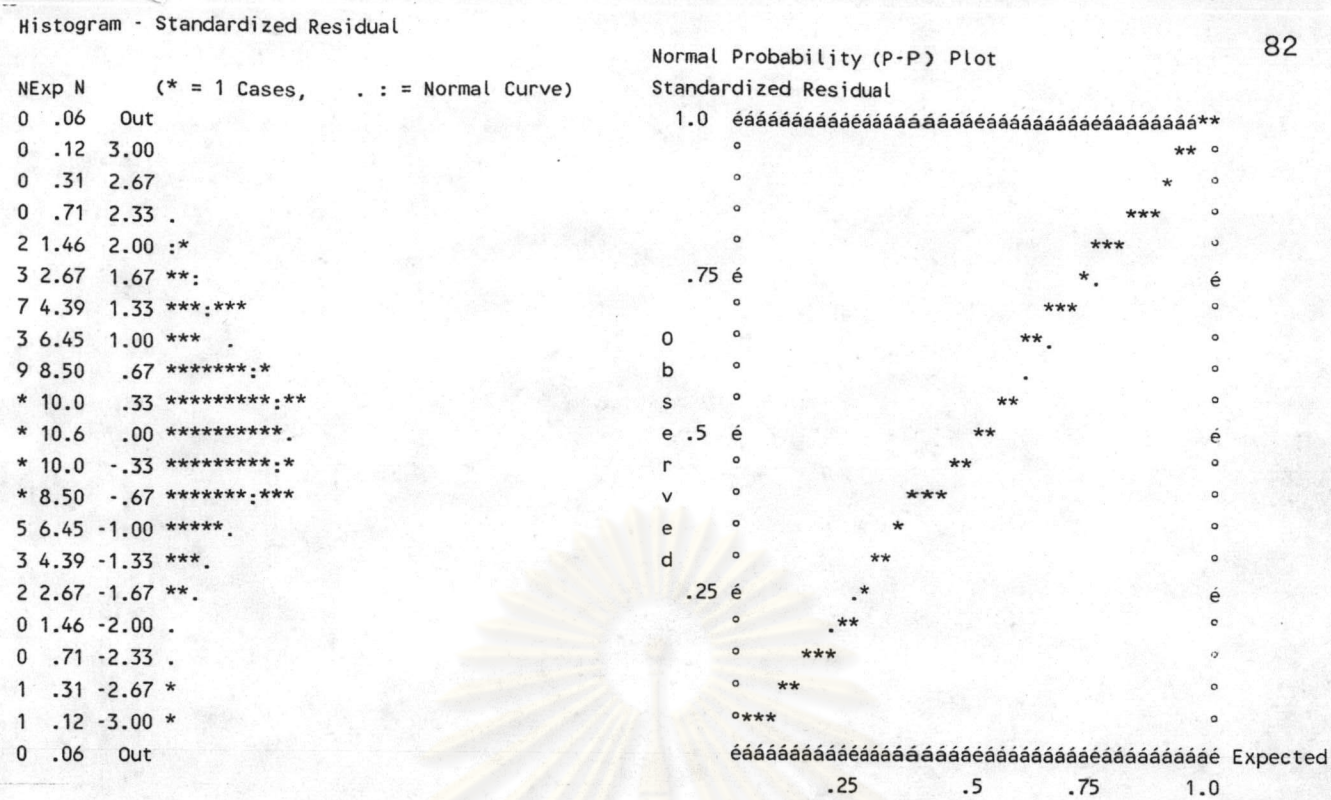

รูปที่ 6.3 กราฟระหว่าง trips ที่สำรวจได้กับ trips ที่คาดว่าจะเกิดของการแข่งขันฟุตบอล : ความสัมพันธ์แบบ Geometric

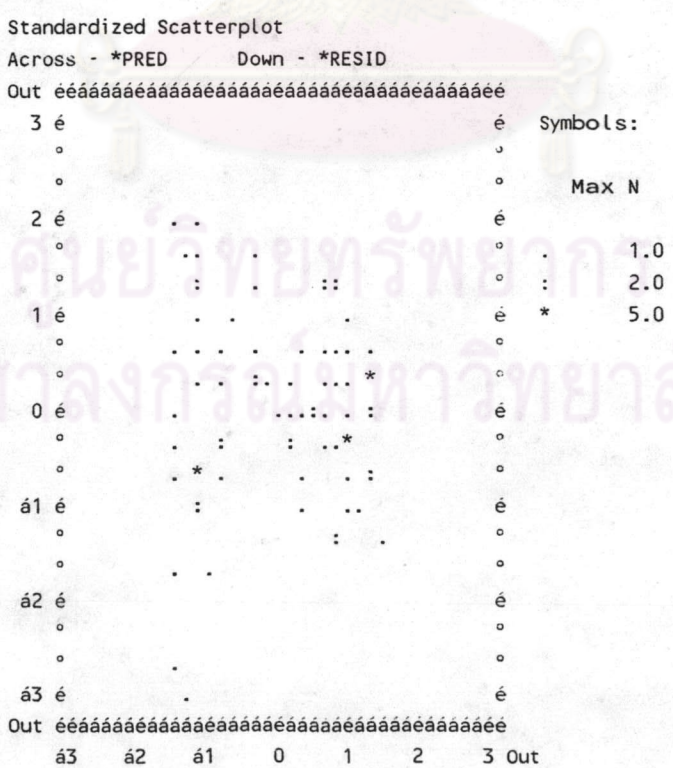

รูปที่ 6.4 กราฟค่า residual ของ trips ที่ได้จากแบบจำลองของการแข่งขันฟุตบอล : ความสัมพันธ์แบบ Geometric

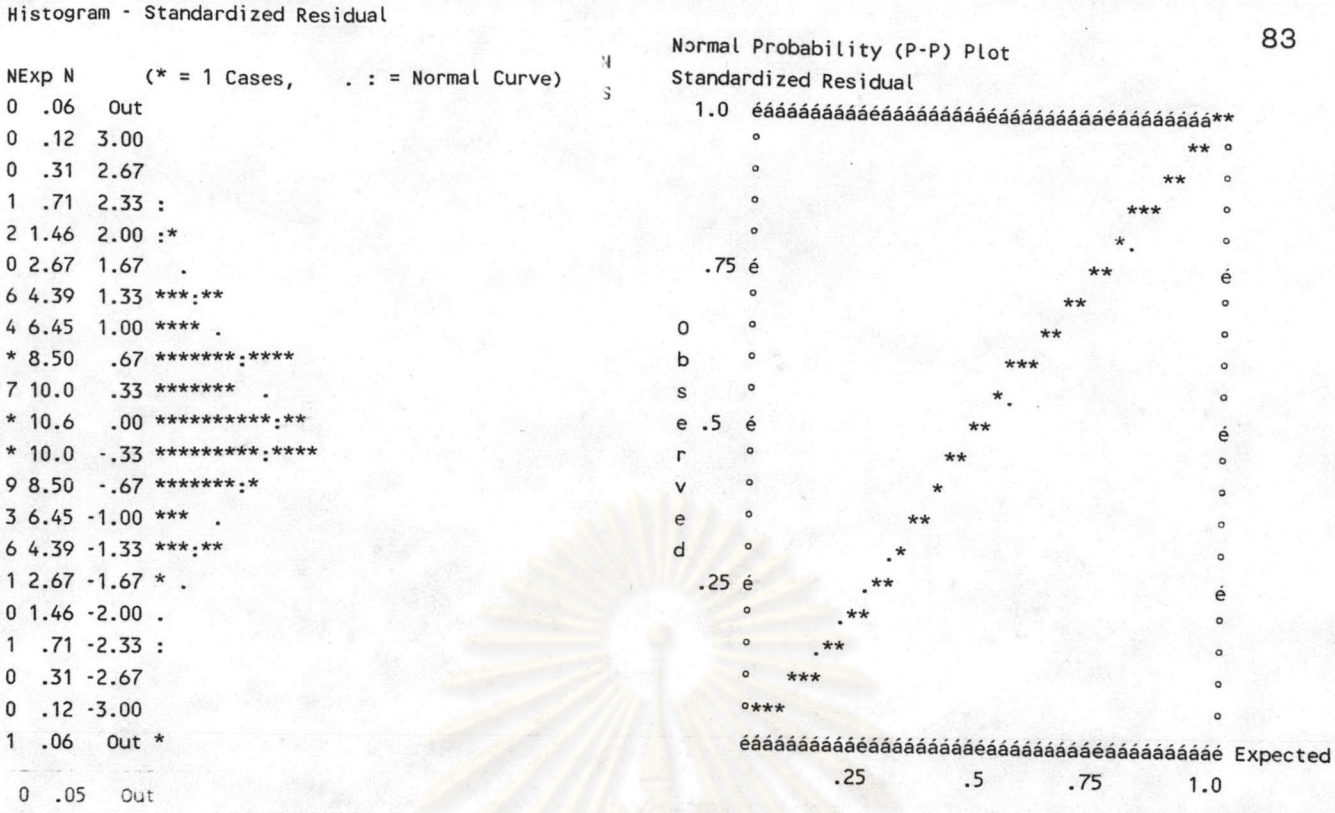

รูปที่ 6.5 กราฟระหว่าง trips ที่สำรวจได้กับ trips ที่คาดว่าจะเกิดของการแข่งขันฟุตบอล : ความสัมพันธ์แบบ Exponential

ประเภทอื่นๆ : ความสัมพันธ์แบบเส้นตรง

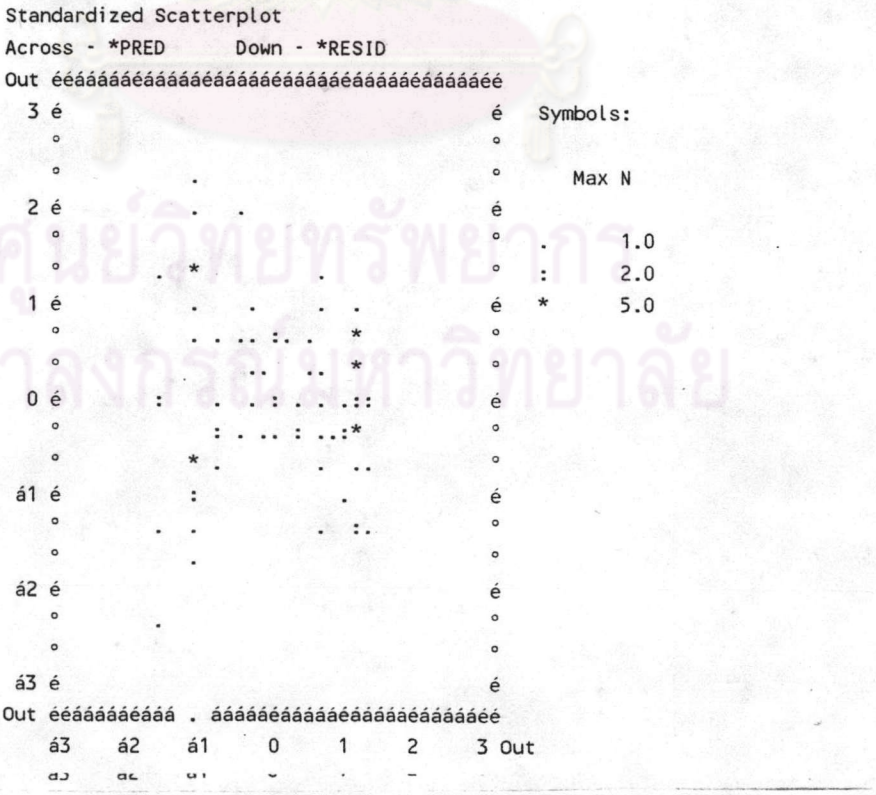

รูปที่ 6.6 กราฟค่า residual ของ trips ที่ได้จากแบบจำลองของการแข่งขันฟุตบอล : ความสัมพันธ์แบบ Exponential

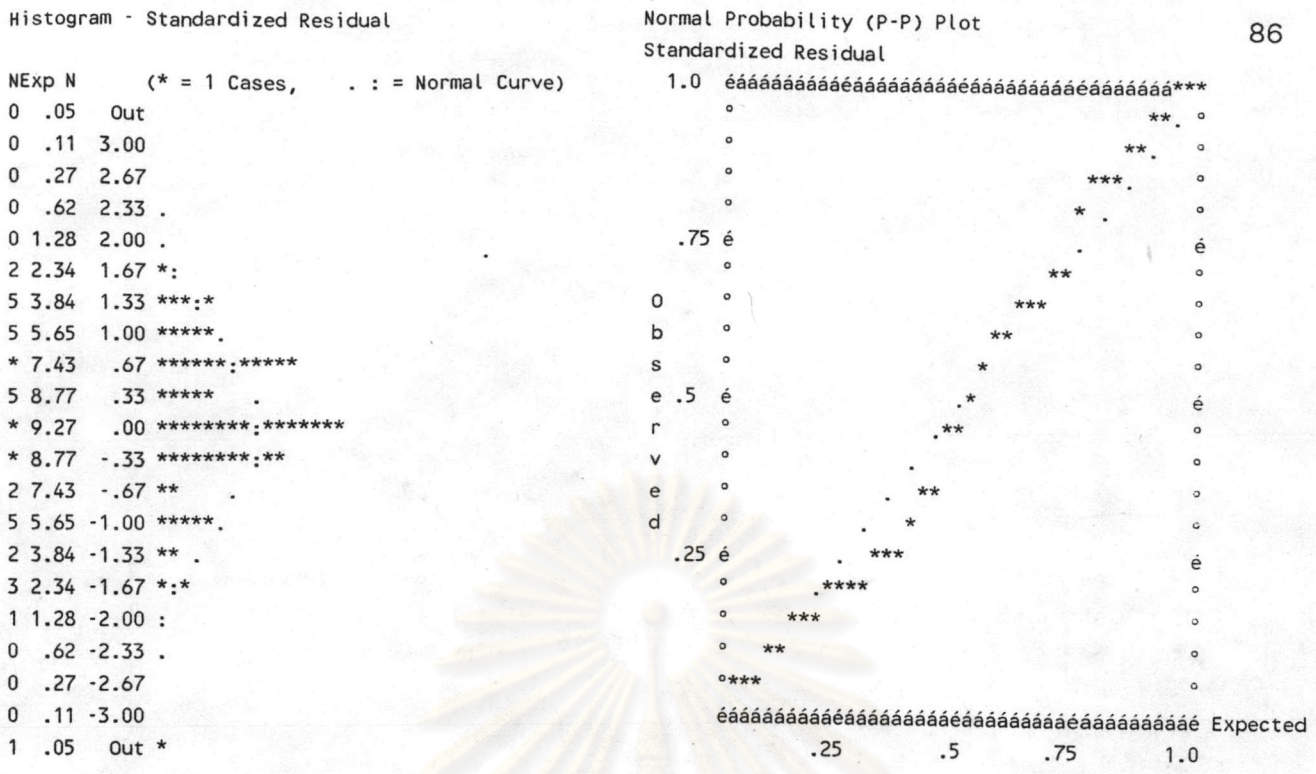

รูปที่ 6.11 กราฟระหว่าง trips ที่สำรวจได้กับ trips ที่คาดว่าจะเกิดของการแข่งขันกีฬาประเภทอื่นๆ : ความสัมพันธ์แบบ Exponential

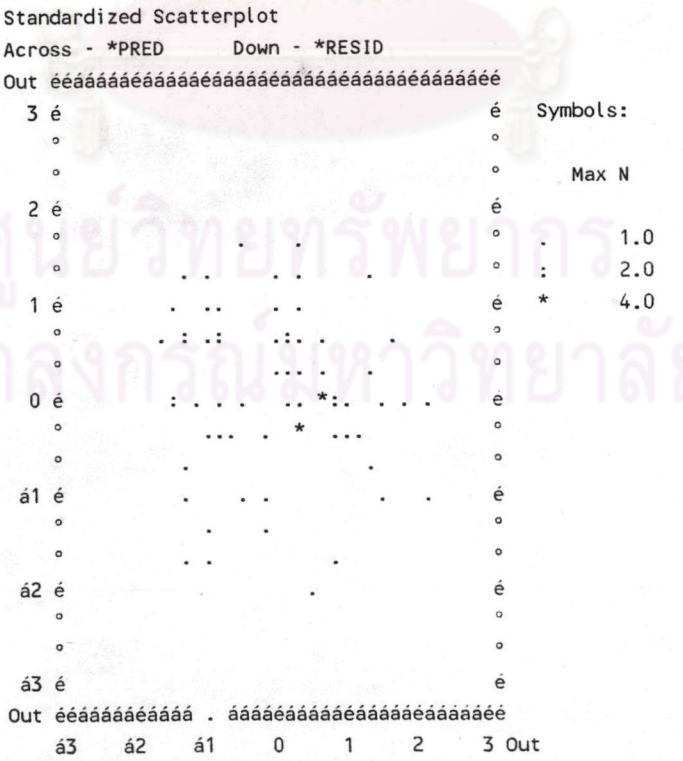

รูปที่ 6.12 กราฟค่า residual ของ trips ที่ได้จากแบบจำลองของการแข่งขันกีฬาประเภทอื่นๆ : ความสัมพันธ์แบบ Exponential

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

6.3 ตัวประกอบที่ใช้ในการปรับปริมาณการเดินทาง

แบบจำลองการเกิดการเดินทางที่ได้มาทั้งสองแบบจำลอง สร้างขึ้นโดยอาศัยสมมติฐานที่ว่า *ปริมาณการเดินทางที่เกิดขึ้นมีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะต่างๆ ของการแข่งขันกีฬาประเภทต่างๆ ที่จัดขึ้น* ซึ่งไม่ได้พิจารณาถึงตัวแปรที่สะท้อนถึงการเพิ่มขึ้นของปริมาณการเดินทาง ณ เวลาต่างๆ ในอนาคต ดังนั้นจึงต้องทำการปรับปริมาณการเดินทางที่คำนวณได้จากแบบจำลองโดยพิจารณาปริมาณการเดินทางเฉลี่ยในแต่ละนัดการแข่งขันแยกตามระดับการแข่งขันของแต่ละปีตั้งแต่ ปี 2527 - 2532 ดังแสดงในตารางที่ 6.3 ซึ่งพบว่าทั้งสามระดับการแข่งขัน (มาก-L1 ปานกลาง-L2 และ น้อย -L3) มีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นในอัตราที่คงที่ (มีความสัมพันธ์เป็นแบบเส้นตรงกับเวลา) โดยอัตราการเพิ่มของระดับความน่าสนใจมาก (L1) เป็น 7.40% ต่อปี ระดับความน่าสนใจปานกลาง (L2) เป็น 3.42% ต่อปี และระดับความน่าสนใจน้อย (L3) เป็น 3.85% ต่อปี ดังแสดงในตารางที่ 6.4 และรูปที่ 6.13 (* ในการปรับปริมาณการเดินทางจะใช้ปี 2532 เป็นปีฐานในการปรับ)

ปริมาณการเดินทางที่ผ่านการปรับค่าเนื่องจากอัตราการเพิ่มของปริมาณการเดินทางดังกล่าวจะเป็นปริมาณการเดินทางที่คาดว่าจะเกิดขึ้นทั้งหมดของนัดการแข่งขันนั้นๆ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องหาตัวประกอบเพื่อนำมาปรับค่าปริมาณการเดินทางของทั้งนัดให้เป็นปริมาณการเดินทางสำหรับการแข่งขันแต่ละครั้งในนัดนั้นๆ รูปที่ 6.14 และ 6.15 แสดงจำนวนครั้งในการแข่งขันกีฬาของนัดต่างๆ ของการแข่งขันฟุตบอล และการแข่งขันกีฬาประเภทอื่นๆ ตามลำดับซึ่งจะเห็นว่าจำนวนครั้งในการแข่งขันกีฬาของทั้ง 2 ประเภทที่มากกว่า 1 ครั้ง มีมากกว่าครึ่งหนึ่งของการแข่งขันกีฬาทั้งหมด

เมื่อพิจารณาการแข่งขันในแต่ละนัดของการแข่งขันกีฬาทั้ง 2 ประเภทดังกล่าว พบว่าส่วนใหญ่จะมีเพียงครั้งเดียวในแต่ละนัดที่จะเกิดการเดินทางปริมาณที่สูงมากมายังสนามกีฬาส่วนครั้งอื่นๆ สามารถที่จะใช้ค่าเฉลี่ยของปริมาณการเดินทางที่คำนวณจากแบบจำลองเป็นตัวแทนได้ ดังนั้นตัวประกอบดังกล่าวจะใช้ในกรณีที่จะคำนวณปริมาณการเดินทางของการแข่งขันครั้งที่คาดว่า จะมีปริมาณการเดินทางเกิดมากดังกล่าวเท่านั้น โดยที่ตัวประกอบนี้จะได้มาจากสัดส่วนของปริมาณการเดินทางครั้งที่มากนั้นกับปริมาณการเดินทางทั้งหมดของนัดนั้นแล้วนำมาเฉลี่ยกับการแข่งขันที่มีจำนวนครั้งในการแข่งขันที่เท่ากัน ตารางที่ 6.5 แสดงค่าตัวประกอบของจำนวนครั้งในการแข่งขันต่างๆ ของฟุตบอลและกีฬาประเภทอื่นๆ

6.4 การทดสอบแบบจำลอง

ก่อนที่จะนำแบบจำลองไปใช้งานจะต้องทำการทดสอบแบบจำลองว่าสามารถจะทำนายปริมาณการเดินทางได้ใกล้ความจริงเพียงใด ซึ่งได้ทำการทดสอบเปรียบเทียบกับข้อมูลการแข่งขันกีฬาของกรมพลศึกษาในปี 2533 โดยผลที่ได้แสดงในตารางที่ 6.6 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่าแบบจำลองสามารถทำนายปริมาณการเดินทางได้ดีพอสมควร (เปอร์เซ็นต์ความแตกต่างเฉลี่ยประมาณ 53 %) แม้ว่าจะมีบางกรณีที่เปอร์เซ็นต์ความแตกต่างมีมาก แต่ก็จะเป็นกับกีฬาที่มีความน่าสนใจน้อย (L3) เท่านั้น ซึ่งโดยปกติแล้วกีฬาประเภทนี้จะมีความแปรปรวนในปริมาณการเดินทางค่อนข้างมากอยู่แล้ว

ตารางที่ 6.3 ปริมาณการเดินทางเฉลี่ยแบ่งตามระดับการแข่งขัน

ปี	ระดับการแข่งขัน		
	L1	L2	L3
2527	38286	20030	2075
2528	39227	21171	2201
2529	43259	20899	2153
2530	52050	23243	2386
2531	52998	22294	2398
2532	51091	24050	2513

ตารางที่ 6.4 อัตราการเพิ่มของปริมาณการเดินทาง

ระดับการแข่งขัน	อัตราการเพิ่ม (%)
L1	7.40
L2	3.43
L3	3.85

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

L1

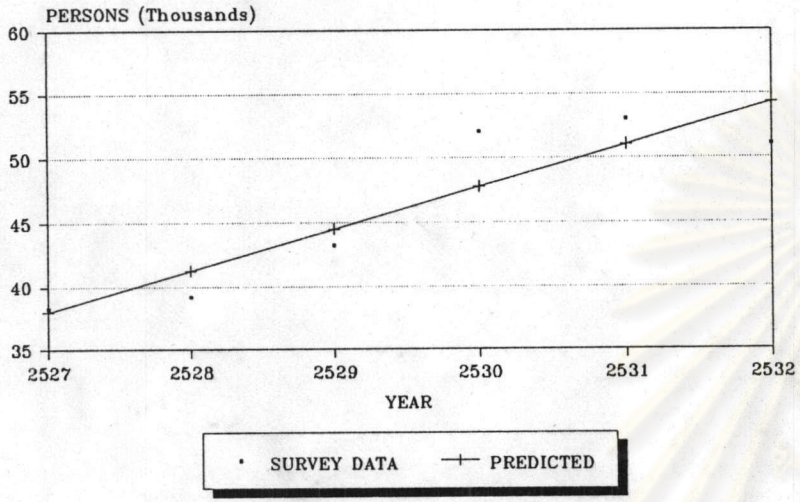

L2

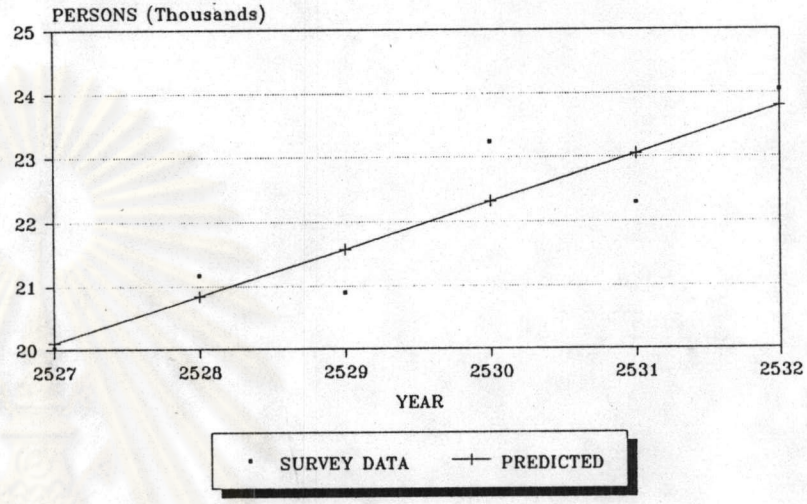

L3

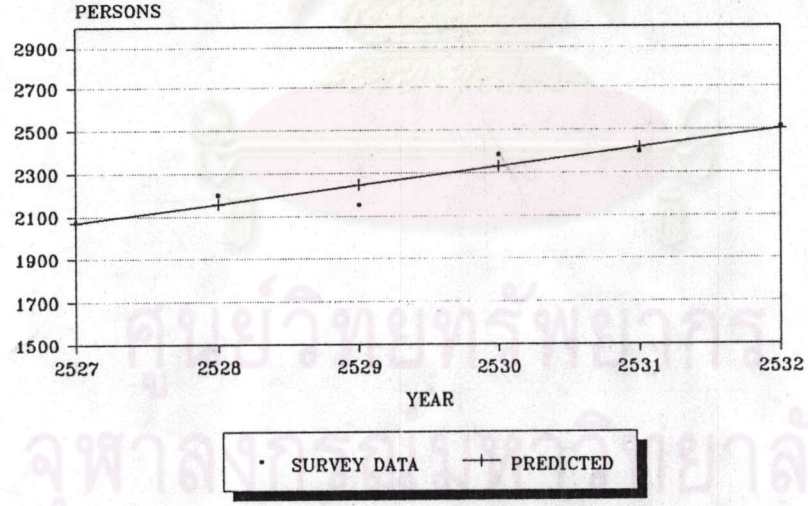

รูปที่ 6.13 อัตราการเพิ่มของปริมาณการเดินทาง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

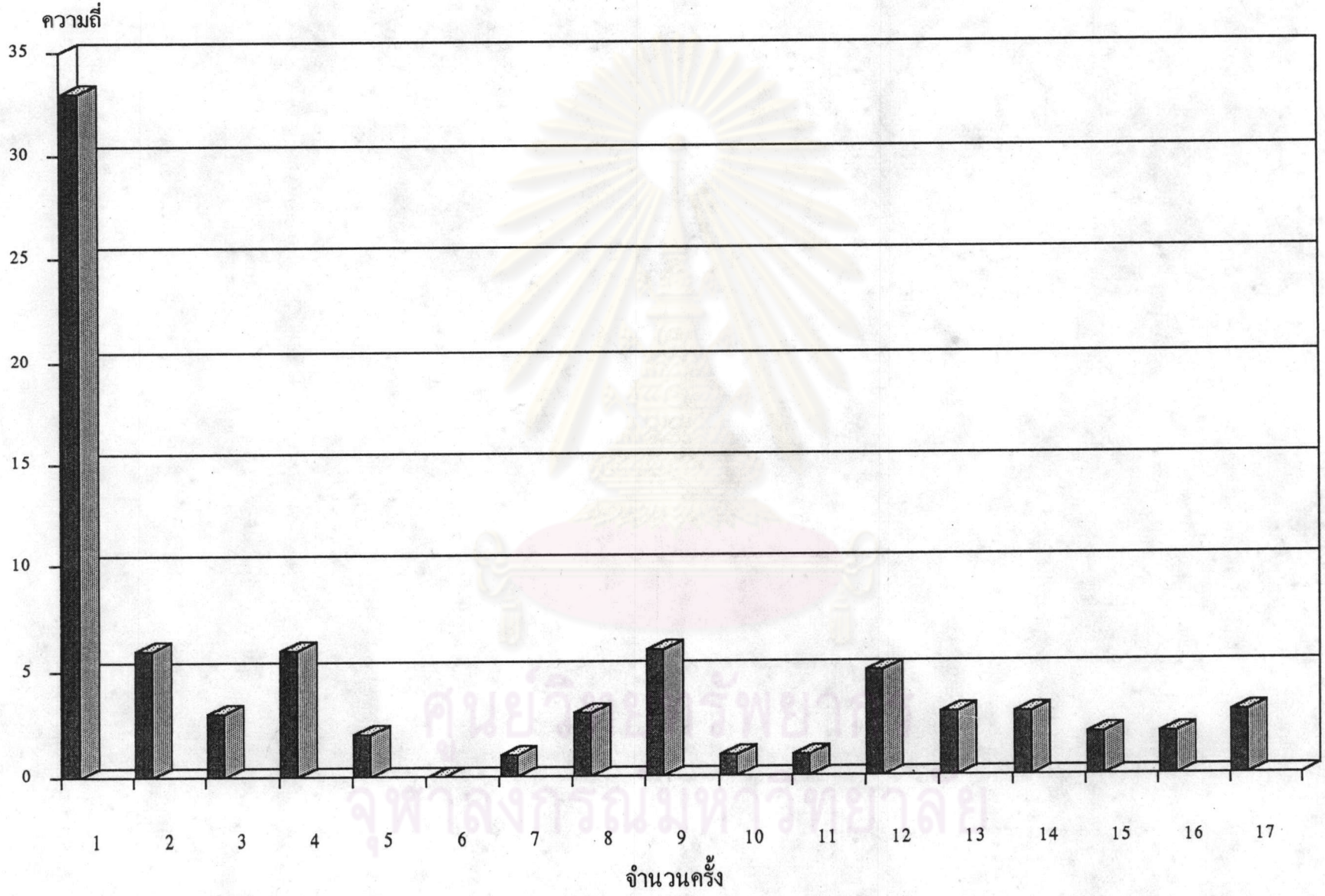

รูปที่ 6.14 จำนวนครั้งในการแข่งขันฟุตบอล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

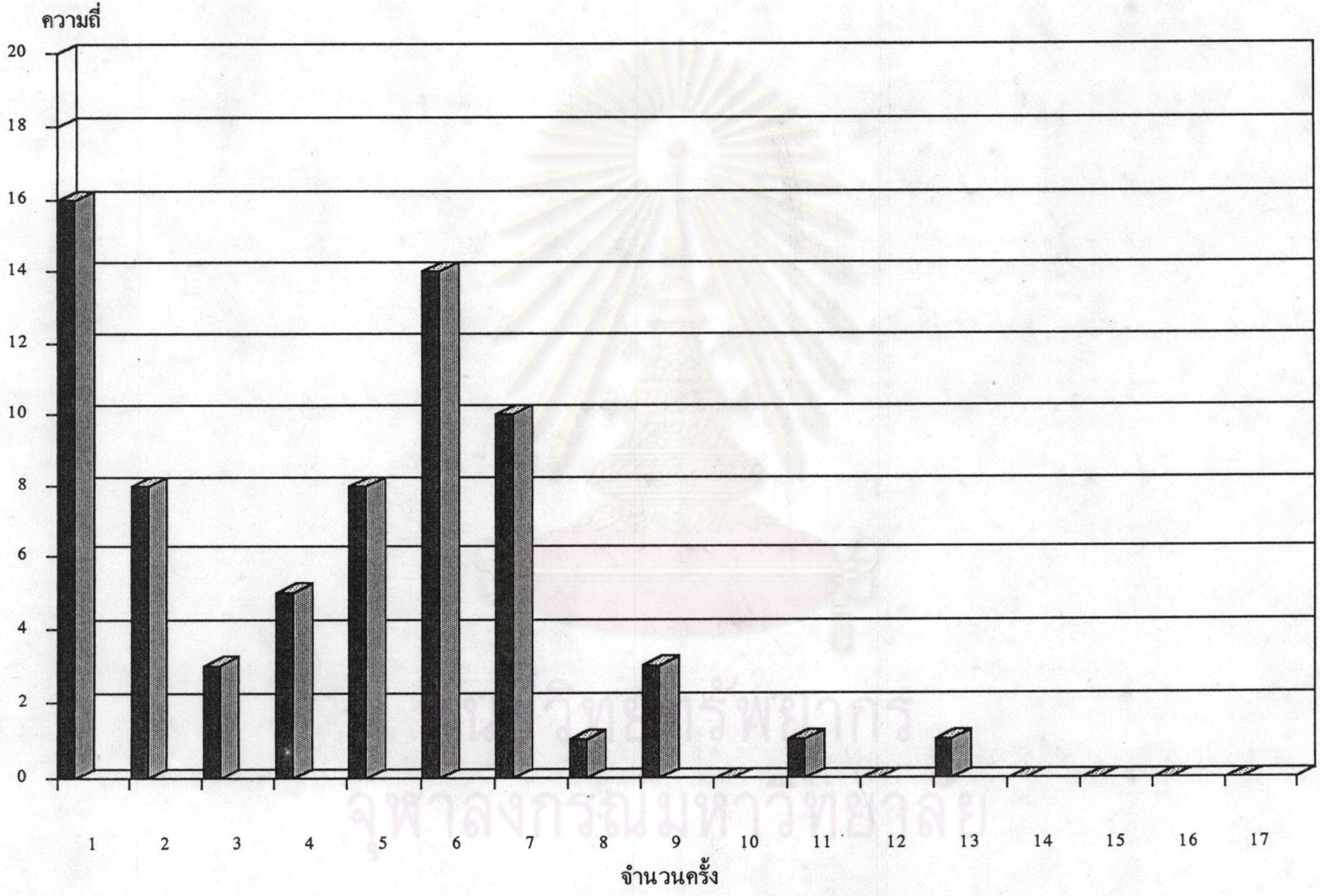

รูปที่ 6.15 จำนวนครั้งในการแข่งขันกีฬาประเภทอื่นๆ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6.5 ตัวประกอบในการปรับปริมาณการเดินทาง

ประเภท	จำนวน	ตัวประกอบ	หมายเหตุ
ฟุตบอล	2	0.5	ทุกครั้ง
	3	0.333	ทุกครั้ง
	4	0.25	สุดท้าย
	5	0.2	ทุกครั้ง
	6	0.167	ทุกครั้ง
	7	0.143	ทุกครั้ง
	8	0.279	รองสุดท้าย
	9	0.142	สุดท้าย
	10+	0.182	รองสุดท้าย
		0.146	สุดท้าย
อื่นๆ	2	0.5	ทุกครั้ง
	3	0.333	ทุกครั้ง
	4	0.302	สุดท้าย
	5	0.308	สุดท้าย
	6	0.309	สุดท้าย
	7+	0.288	สุดท้าย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6.6 ผลการทดสอบแบบจำลอง

ประเภทกีฬา	NOM	NOF	MXF	MEF	MNF	L1	L2	L3	สำรวจ	แบบจำลอง	ปรับ	%แตกต่าง	ช่วง	
													Min.	Max.
1 FOOTBALL	1	2	50.00	35.00	20.00	0	0	1	205	792	823	-301%	281	2060
2 FOOTBALL	2	3	60.00	40.00	20.00	0	1	0	21380	12951	13394	37%	4754	34822
3 FOOTBALL	4	2	27.50	18.75	10.00	0	1	0	18373	11079	11458	38%	4417	32352
4 OTHER	2	1	20.00	20.00	20.00	0	0	1	89	618	642	-621%	166	1217
5 OTHER	1	1	30.00	30.00	30.00	0	0	1	371	489	507	-37%	95	692
6 FOOTBALL	4	3	40.00	26.67	10.00	0	0	1	13712	4738	4921	64%	1645	12047
7 FOOTBALL	1	1	30.00	30.00	30.00	0	0	1	579	239	249	57%	95	692
8 OTHER	5	1	20.00	20.00	20.00	0	0	1	666	1250	1298	-95%	350	2566
9 FOOTBALL	1	2	100.00	70.00	40.00	1	0	0	8687	3731	4008	54%	1429	10467
10 FOOTBALL	4	1	10.00	10.00	10.00	0	1	0	6356	3347	3461	46%	1485	10874
11 FOOTBALL	3	1	20.00	20.00	20.00	0	1	0	2651	2670	2761	-4%	1175	8604
12 FOOTBALL	1	1	30.00	30.00	30.00	0	0	1	84	239	249	-196%	95	692
13 FOOTBALL	2	1	30.00	30.00	30.00	0	1	0	5531	1942	2009	64%	844	6185
14 OTHER	1	1	20.00	20.00	20.00	0	0	1	208	489	507	-144%	95	692
15 FOOTBALL	13	3	49.23	36.67	24.62	1	0	0	91567	56290	60456	34%	21816	159797
16 FOOTBALL	16	3	85.00	65.00	45.00	1	0	0	60462	66256	71159	-18%	25833	189222
17 FOOTBALL	19	3	42.11	28.07	10.00	0	0	1	25295	16099	16719	34%	5847	42828
18 FOOTBALL	8	2	30.00	20.00	10.00	0	0	1	2060	4053	4209	-104%	1528	11193
19 FOOTBALL	12	3	45.00	28.33	15.00	0	0	1	21556	11224	11656	46%	4022	29463
20 FOOTBALL	14	3	44.28	21.48	14.29	0	1	0	55311	59662	61703	-12%	23172	169733
											เฉลี่ย	53%		

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

6.5 การตรวจสอบข้อมูลที่ใช้ในการสร้างแบบจำลอง

ข้อมูลปริมาณการเดินทางที่นำมาใช้สร้างแบบจำลองการเกิดการเดินทาง นั้นได้มาจากปริมาณการจำหน่ายบัตรเข้าชมกีฬาที่รวบรวมโดยกองการเงินของกรมพลศึกษา ซึ่งอาจจะไม่ใช่จำนวนสุทธิจริงเนื่องจากอาจมีบางส่วนเป็นบัตรเชิญ ทำให้ปริมาณการเดินทางที่ใช้ในการสร้างแบบจำลองอาจต่ำกว่าความเป็นจริง ดังนั้นจึงได้ไปทำการสำรวจปริมาณผู้เข้าชมกีฬาเพื่อมาตรวจสอบกับข้อมูลของกองการเงินว่ามีความแตกต่างกันเช่นไร โดยได้ไปทำการสำรวจปริมาณผู้เข้าชมฟุตบอลคิงส์คัพในช่วงวันที่ 21-30 มกราคม พ.ศ. 2535 ระหว่างเวลา 17:00 - 19:00 เป็นเวลา 7 วัน ได้ผลว่าปริมาณผู้เข้าชมที่ได้จากการสำรวจมีจำนวนมากกว่าข้อมูลจากกองการเงินดังแสดงในตารางที่ 6.7 โดยข้อมูลของกองการเงินน้อยกว่าปริมาณจริงอยู่ 11.42% ซึ่งก็เป็นไปตามข้อสันนิษฐานข้างต้น ดังนั้นในการใช้แบบจำลองในการทำนายปริมาณการเดินทางจะต้องปรับปริมาณการเดินทางที่ได้ขึ้นอีก 11.42%

ส่วนผลการใช้แบบจำลองทำนายปริมาณการเดินทางนั้น ผลที่ได้ใกล้เคียงกับข้อมูลของกองการเงินมาก (แบบจำลอง - 42895 กองการเงิน - 45203) โดยมีผลต่างเพียง -5.11 % เท่านั้น แต่เมื่อใช้ตัวประกอบในการปรับการเดินทางให้เป็นการเดินทางในแต่ละครั้งที่สูงที่สุด ผลที่ได้จากแบบจำลองจะน้อยกว่ามาก (แบบจำลอง - 6128 กองการเงิน - 13243) โดยผลต่างจะเป็น -53.73 % แต่ถ้าพิจารณาค่าเฉลี่ยของปริมาณการเดินทางของการแข่งขัน ผลที่ได้จะต่างกันน้อยมาก (แบบจำลอง - 6128 กองการเงิน - 6458) ซึ่งจะต่างกันเพียง -5.11 % เท่านั้น สาเหตุที่ปริมาณการเดินทางในแต่ละครั้งที่สูงที่สุดต่างกันมากก็เพราะคุณสมบัติพื้นฐานของการแข่งขันแต่ละครั้งนั้นมีความแปรปรวนในปริมาณผู้เข้าชมสูง ดังนั้นการที่จะนำตัวประกอบในการปรับปริมาณการเดินทางไปใช้จะต้องระมัดระวังในข้อนี้ด้วย

6.6 ขั้นตอนการใช้งานแบบจำลอง

ขั้นตอนการใช้งานแบบจำลองสามารถสรุปได้ดังนี้

1. หาลักษณะต่างๆ ของการแข่งขันกีฬาที่สนใจ
2. คำนวณหาปริมาณการเดินทางจากแบบจำลองโดยใช้ตัวแปรต่างๆ จากข้อ 1.
3. ปรับปริมาณการเดินทางเนื่องจากอัตราการเพิ่มของปริมาณการเดินทาง
4. ปรับปริมาณการเดินทางเนื่องจากความถูกต้องของข้อมูล
5. ปรับปริมาณการเดินทางให้เป็นปริมาณการเดินทางในแต่ละครั้งที่สูงที่สุด
6. แยกปริมาณการเดินทางตามประเภทของยานพาหนะที่ใช้ โดยใช้ mode split ในตารางที่ 6.8
7. หาปริมาณยานพาหนะต่างๆ ที่จะเข้ามายังสนามกีฬา โดยใช้ vehicle occupancy factors ในตารางที่ 6.8

ตารางที่ 6.7 การเปรียบเทียบปริมาณการเดินทางที่สำรวจได้กับข้อมูลของกองการเงิน

วัน-เดือน-ปี	สำรวจ	กองการเงิน	% แตกต่าง
21 มค 2535	2294	2075	10.55%
22 มค 2535	10589	9520	11.23%
23 มค 2535	1147	1043	9.97%
24 มค 2535	14098	12627	11.65%
25 มค 2535	3709	3359	10.42%
28 มค 2535	3692	3336	10.67%
30 มค 2535	14836	13243	12.03%
เฉลี่ย	7195	6458	11.42%

ตารางที่ 6.8 Mode split และ vehicle occupancy factor

ประเภท	Mode Split (%)	Vehicle Occupancy (คน)
จักรยานยนต์	8.9	1.39
รถยนต์	7.6	1.80
สามล้อ	2.9	1.80
แทกซี่	5.6	2.76
รถประจำทาง	69.3	-
เดิน	5.6	-

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

6.7 ตัวอย่างการใช้งานแบบจำลอง

ตัวอย่างนี้ จะเป็นการนำแบบจำลองการเกิดการเดินทางมาพยากรณ์ปริมาณการเดินทางที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการแข่งขันกีฬาฟุตบอลที่จัดขึ้นในปี 2534 ซึ่งมีการแข่งขันในนัดนั้นทั้งหมด 12 ครั้ง มีระดับราคาบัตรเข้าชมทั้งหมด 4 ราคา และเป็นการแข่งขันระดับที่น่าสนใจมาก

ขั้นตอนการคำนวณ

1. ลักษณะต่างๆ ของการแข่งขันกีฬา

NOM = 12 ครั้ง
NOF = 4
level = L1
จะหา TRIP

2. คำนวณหาปริมาณการเดินทางจากแบบจำลอง

$$\log TRIP = 3.052 + 0.785 \log NOM + 1.727 \log NOF - 0.673\ L3$$
$$= 3.052 + 0.785\ (1.079) + 1.727\ (0.602) - 0.673\ (0)$$
$$= 4.939$$
$$TRIP = 86{,}829 \text{ คน/นัด}$$

3. ปรับปริมาณการเดินทางเนื่องจากอัตราการเพิ่มของปริมาณการเดินทาง

$$TRIP = 86829 * (1 + 0.074)^2$$
$$= 100155 \text{ คน/นัด}$$

4. ปรับปริมาณการเดินทางเนื่องจากความถูกต้องของข้อมูล

$$TRIP = 100155 * 1.1142$$
$$= 111593 \text{ คน/นัด}$$

5. หาปริมาณการเดินทางที่สูงที่สุด

ปริมาณการเดินทางที่ได้เป็นปริมาณการเดินทางทั้งหมดของนัดนั้น แต่จากตารางที่ 6.5 ในการแข่งขันฟุตบอลที่มีจำนวนครั้งมากกว่าหรือเท่ากับ 10 ครั้ง นั้น 2 ครั้งสุดท้ายของการแข่งขันจะ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

มีปริมาณการเดินทางที่เกิดขึ้นมากกว่าครั้งอื่นๆ โดยครั้งรองสุดท้ายจะมีปริมาณการเดินทาง = 111593 * 0.182 = 20310 คน ส่วนครั้งสุดท้ายจะมีปริมาณการเดินทาง = 111593 * 0.146 = 16293 คน

6. แยกปริมาณการเดินทางตามประเภทยานพาหนะ

ครั้งรองสุดท้าย :

จักรยานยนต์ = 20310 * 0.089 = 1808 คน
รถยนต์ = 20310 * 0.076 = 1544 คน
สามล้อ = 20310 * 0.029 = 589 คน
แทกซี่ = 20310 * 0.056 = 1138 คน
รถประจำทาง = 20310 * 0.693 = 14074 คน
เดิน = 20310 * 0.056 = 1138 คน

ครั้งสุดท้าย :

จักรยานยนต์ = 16293 * 0.089 = 1451 คน
รถยนต์ = 16293 * 0.076 = 1239 คน
สามล้อ = 16293 * 0.029 = 473 คน
แทกซี่ = 16293 * 0.056 = 913 คน
รถประจำทาง = 16293 * 0.693 = 11291 คน
เดิน = 16293 * 0.056 = 913 คน

7. หาปริมาณยานพาหนะประเภทต่างๆ ที่มายังสนามกีฬา

ครั้งรองสุดท้าย :

จักรยานยนต์ = 1808 / 1.39 = 1301 คัน
รถยนต์ = 1544 / 1.80 = 858 คัน
สามล้อ = 589 / 1.80 = 328 คัน
แทกซี่ = 1138 / 2.76 = 413 คัน

ครั้งสุดท้าย :

จักรยานยนต์ = 1451 / 1.39 = 1044 คัน
รถยนต์ = 1239 / 1.80 = 688 คัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สามล้อ = 473 / 1.80 = 263 คัน
แทกซี่ = 913 / 2.76 = 331 คัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย